

На основу члана 27-31. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 101/05 и 91/15) и Правилника о безбедности и здрављу на раду дел. бр. 91/3 од 22.04.20028.год., Управни одбор ПУ "Полетарац" Сврљиг на седници одржаној дана 18.10.2019.год. донео је

ПРОГРАМ ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

ОБЛАСТ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РЕДУ И ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 1.

Оспособљавањем за безбедан и здрав рад за радно место, радник стиче теоријска и практична знања из области безбедности и здравља на раду, упознаје се са условима рада, опасностима и штетностима на радном месту, са мерама безбедности и здравља на раду, средствима и опремом личне заштите на раду која доприносе већем степену безбедности како при раду на истом или промењеном радном месту, тако и при раду у промењеном технолошком процесу, односно процесу рада са новом опремом и инструментима за рад.

Члан 2.

Оспособљавање запослених за безбедан рад, његово теоријско и практично обучавање из области безбедности и здравља на раду врши се при:

- заснивању радног односа и распоређивању на радно место за које је запослени однос засновао,
- распоређивању у току рада (промени радног места),
- променама у технолошком процесу, односно процесу рада
- увођења нове или промене постојеће опреме и инструмената за рад.

Члан 3.

После извршеног оспособљавања, обавезна је провера оспособљености запослених за безбедан и здрав рад.

Члан 4.

Запослени из члана 2. овог Програма не сме отпочети са самосталним радом, односно радом без непосредног надзора од стране другог запосленог, кога писменим путем задужује непосредни руководиоца, све док се не оспособи за безбедан рад.

Члан 5.

Оспособљавање запослених врши се у току радног времена.

Члан 6.

Средства за оспособљавање запослених обезбеђује Установа.

Члан 7.

Сва лица која се по било ком основу налазе у пословном простору Установе: студенти и други који обављају професионалну праксу или други рад, морају и биће упознати са мерама безбедности и здравља на раду .

Члан 8.

Евентуални извођачи радова и њихови радници, који се појаве у пословном простору ПУ "Полетарац" Сврљиг, морају бити оспособљени за безбедан рад, биће упозорени на опасна места и штетности по здравље која се јављају у технолошком процесу и биће усмерени на безбедне зоне при кретању.

ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 9.

Организовање и спровођење оспособљавања за безбедан и здрав рад, врши ПУ "Полетарац" Сврљиг, преко лица за безбедност и здравље на раду. Теоретско оспособљавање врши лице за безбедност и здравље на раду, а практично оспособљавање врши непосредни руководилац на месту рада запосленог, у складу са Законом и Програмом за оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду.

Члан 10.

Након пријема запослених и распоређивања, током рада, због промена радног места, извршиће се оспособљавање за безбедан и здрав рад.

Члан 11.

Време трајања оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, зависи од услова рада и радног места на које се запослени распоређује.

Члан 12.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, врши се у пословном постору Установе. Оспособљавањем на радном месту, запослени се упознаје са технолошким процесом рада, опремом и инструментима за рад, опасностима и штетностима и мерама безбедности и здравља на раду.

Оспособљавањем, запослени се упознаје са теоретским знањима из материје безбедности и здравља на раду и практичним делом обуке (начином употребе и коришћењем средстава и опреме личне заштите и пружању прве помоћи при повређивању).

САДРЖАЈ И ОБИМ ПРОГРАМА ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 13.

Садржај и обим Програма за оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад зависи од услова рада на радном месту, сложености послова који се обављају, технолошког процеса рада, опреме и инструмената за рад, опасности и штетности на раду и др.

Члан 14.

При оспособљавању из области безбедности и здравља на раду, запослени се мора упознати са:

1. организацијом и функционисањем безбедности и здравља на раду у ПУ "Полетарац" Сврљиг.
2. организацијом рада ПУ "Полетарац" Сврљиг и његовим организационим деловима,
3. технолошким процесом и опасностима које угрожавању безбедност при раду, а посебно на радним местима где се могу јавити виши нивои ризика од повређивања и оштећења здравља,
4. поступком и начином обављања радних операција које обезбеђују заштиту запослених на радном месту, односно заштиту запослених у радној средини,
5. правима и обавезама у вези са применом прописаних мера и последицама које могу настати, због непридржавања прописаних мера безбедности и здравља на раду,
6. употребом одговарајућих средстава и опреме личне заштите, правилним и наменским коришћењем и одржавањем истих,

Члан 15.

Програм за оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад садржи теоретски и практични део обуке из безбедности и здравља на раду.

Члан 16.

Теоријски део обухвата :

1. законске прописе из области безбедности и здравља на раду:

- значај и циљ безбедности и здравља на раду,
- организација и функционисање безбедности и здравља на раду у ПУ "Полетрац" Сврљиг, односно у организационим деловима,
- права и дужности, директора, руководиоца организационих делова и непосредних организатора послова и лица за послове безбедности и здравља на раду.

2. психо-физички аспект безбедности и здравља на раду.

3. техничка заштита :

- сигурност при кретању (опасности и мере безбедности и здравља на раду),
- опасност од пада,
- опасност од удара,
- опасност од пробоја флуида,
- заштита од покретних делова опреме,
- судови и инсталације под притиском,
- фактори опасности (врсте флуида, висина притиска и запремина),
- мере сигурности (редовна контрола, придржавање упутстава за рад, сигурносни и алармни уређаји),
- места опасности,
- опасност од удара електричне струје,
- опасност од случајног додира,
- мере безбедности и здравља на раду.

4. средства и опрема личне заштите:

- циљ и сврха средстава и опреме личне заштите,
- подела средстава и опреме личне заштите према намени,
- средства и опрема за заштиту главе,
- средства и опрема за заштиту тела,
- средства и опрема за заштиту руку,
- средства и опрема за заштиту ногу,
- средства и опрема за заштиту вида.

5. хигијенска заштита:

- хигијена радних и помоћних просторија,
- микроклиматски услови рада,
- професионална обољења.

6. повреде на раду и прва помоћ

- током оспособљавања за безбедан рад, радник мора бити упознат са основним појмовима из прве помоћи: - оживљавање,
  - крварење,
  - механичке повреде,
  - хемијске повреде,
  - термичке повреде,
  - удар електричне струје,
  - средствима за пружање прве помоћи,
  - пренос и транспорт повређених.

Члан 17.

Практична знања при оспособљавању из безбедности и здравља на раду, радник стиче из области:

- начина употребе и коришћења средстава и опреме личне заштите,
- пружања прве помоћи при повређивању.

Члан 18.

На радном месту радник се практично упознаје са:

- технолошким процесом рада,
- опремом и оруђима за рад,
- опасностима, штетностима и мерама безбедности и здравља на раду.

Члан 19.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, врши се на начин који највише одговара потребама ПУ "Полетарац" Сврљиг а да се радник потпуно упозна са заштитом на раду и тиме оспособи за безбедан рад.

Који ће начин оспособљавања бити примењен, зависи од услова рада на радном месту запосленог, врсти и сложености послова на радном месту, технолошког процеса рада, апарата за рад и опреме којом се рад обавља.

Члан 20.

У циљу унапређења безбедности и здравља на раду, спроводиће се предавања са практичном обуком и други видови оспособљавања запослених за безбедан рад, као што су:

- семинари у облику организовања предавања практичне обуке,
- обуке из безбедности и здравља на раду које проистичу из законске обавезе,
- стручна литература, (часописи, брошуре и друго),
- демонстрирање употребе нових средстава безбедности и здравља на раду.

Члан 21.

Запослени који се распоређују на друга радна места поново се морају оспособити из области безбедности и здравља на раду, а у складу са потребама нових радних места.

Члан 22.

Лица који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду оспособљавају се и усавршавају своја знања:

- праћењем стручне литературе,
- учешћем на семинарима и симпозијумима,
- похађањем наставе коју организују стручне установе и школе.

Члан 23.

Оспособљавање и усавршавање запослених на стручним пословима безбедности и здравља на раду врши се ван радног времена и изван ПУ "Полетарац" Сврљиг.

ПРОВЕРА ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 24.

После извршене обуке, односно после спроведеног теоретског и практичног оспособљавања, врши се провера оспособљености запослених за безбедан и здрав рад.

Члан 25.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених, из члана 16. и 17. овога Програма, врши се тестирањем.

Члан 26.

Проверу оспособљености за безбедан и здрав рад запослених из члана 18. овог Програма, врши стручна комисија, коју чине: Лице за безбедност и здравље на раду, директор ПУ "Полетарац" Сврљиг или лице које он овласти и непосредни руководиоцац.

Члан 27.

Провера оспособљености запослених за безбедан и здрав рад који нису директно везани за процес производње и који не рукују опасним средствима рада, врши се путем теста.

Члан 28.

Ако се приликом провере знања утврди да запослени није довољно оспособљен за безбедан рад, не може му се дозволити :

- да самостално отпочне рад на радном месту за које је засновао радни однос,
- да настави да ради на радном месту на које је распоређен у току рада.

За запослене из става 1. овог члана, обука се наставља, након чега се поново врши провера оспособљености запосленог.

Члан 29.

Ако се ни у другом поновљеном поступку провером знања не утврди да је запослени оспособљен за безбедан рад на одређеном радном месту, запослени не може да обавља послове на наведеном радном месту.

Члан 30.

Ванредно оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду, врши ће се на иницијативу:

- установе,
- лица за безбедност и здравље на раду,
- инспектора безбедности и здравља на раду.

Писмену одлуку о ванредном оспособљавању радика доноси директор или лице које он овласти.

Оспособљавање из става 1. овога члана 30., врши ће се када се утврди :

- да радник не спроводи предвиђене мере безбедности и здравља,
- узастопно повређивање запосленог у краћем временском периоду,
- и у другим случајевима.

ЕВИДЕНЦИЈА О ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 31.

Ради увида у стање оспособљености запослених из области безбедности и здравља на раду, обавезно је вођење евиденције о оспособљености запослених за безбедан рад.

Члан 32.

Начин вођења евиденције о оспособљености запослених за безбедан и здрав рад, регулисан је Правилником о евиденцијама из области безбедности и здравља на раду (Службени гласник РС број 62/07 и 102/15).

Члан 33.

Дневник рада о практичном оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад се води. Дневник рада води непосредни руководилац под чијим напором се врши практично оспособљавање.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 34.

Оспособљавање трећих лица врши се у зависности од разлога боравак у ПУ "Полетарац" Сврљиг и то:

1. лица која су у посети, (студенти, лица ангажована ван радног односа),
2. лица која ПУ "Полетарац" Сврљиг пружају услуге (добављачи, извођачи радова...).

Члан 35.

Оспособљавање трећих лица из тачке 1. претходног члана, врши се ако исти бораве у ПУ "Полетарац" Сврљиг дуже од 7 дана.

Члан 37.

Оспособљавање трећих лица из тачке 2. члана 34. врши се у склопу оспособљавања за безбедан и здрав рад.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Овај Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, ступа на снагу и примењује се од дана доношења и објављивања на огласној табли ПУ "Полетарац" Сврљиг.

Председник Управног одбора

Јулија Марковић